

SEPTEMBER ABBORRE

Framåt höstkanten är det läge för abborrfiskaren som vill fånga stora abborrar. En av högtidsstunderna är när kräftan ömsar skal - då ska man passa på. Ta del av Martin Wasbergs tips och råd för kräftabborre samt den effektiva jänkemetoden "flipping and pitching"!

TEXT_MARTIN WASBERG FOTO_MARTIN WASBERG & MATTIAS BERGLUND

En fin abborre som tog en hetsigt hemtagen Gunki Boogie Craw. De större individerna är hårda i munnen vilket innebär att det krävs ordentliga mothugg och ett spö med bra ryggrad.

UNDER DEN VARMA ÅRSTIDEN kan det vara riktigt trevligt att fiska abborre – fint väder med höga temperaturer i luft och vatten samt långa dagar då man ofta får bra med fisk. Att rikta fisket efter stor abborre under sommarhalvåret kan emellertid vara riktigt svårt. För mig och min fiskekompis Manuel Fyrestam handlar det mycket om att vara aktiva i letandet efter sådana platser som normalt håller stor fisk. Två metoder som vi använder oss mycket av för just detta ändamål är fiske med kräftimitationer efter den så kallade kräftabborren samt metoden "flipping and pitching", även kallat "punch fishing" – en mycket rolig metod som innebär aktivt letande med korta och precisa kast.

Dessa metoder är väl beprövade och fungerar ofta mycket bra. Särskilt under sensommaren och en bit in på hösten innan abborren ställer sig mer stationärt i väntan på lek.

DET RÖDA GULDET

Fiske med kräftimitationer är en metod som kräver vissa faktorer för att det ska fungera till 100 % men som när man väl lyckas kan ge ett helt magiskt fiske. En betydande faktor är givetvis att sjön ska innehålla kräftor. Innehåller sjön kräftor kommer abborren antingen helt vara präglad på att äta dem året runt eller passa på under de perioder när kräftan ömsar skal, då den är ett lätt byte. Vi brukar med andra ord säga att det finns "två arter" av abborre i en kräftsjö. De som då helt är präglade på kräfta håller oftast en riktigt bra kondition – detta för att kräftan är ett så pass enkelt byte vilket innebär att abborren får i sig mycket föda utan större energiåtgång.

I våra vatten, kring Stockholm, är signalkräftan den absolut vanligaste, vilket även gäller för hela södra Sverige. Under ömsningsperioderna är kräftan mycket sårbar, och vid det sista skalbytet under sensommar/höst äter kräftan upp sig innan vintern vilket innebär att den blir mer aktiv och abborren lika så. Det är under denna period vi främst riktar vårt abborrfiske med kräftimitationer. Ömsningen beror på att deras yttre hårda skelett, sk exoskelett, ej växer med kräftan vilket innebär att dem då och då behöver byta skal. Den "kryper ur" sitt gamla skelett för att sedan tillåta det nya pappersliknande skalet att växa till. Det nya skalet är mycket mjukt vilket innebär att kräftan är särskilt sårbar. Hur ofta kräftan ömsar beror främst på temperaturen i vattnet. Vid varmare vatten går varje tillväxtcykel snabbare, vilket medför fler skalbyten och därmed större tillväxt under året.

Vi riktar främst vårt fiske med kräftimitationer under det sista skalbytet, men det kan absolut vara värt att testa detta under andra perioder på året. När det kommer till tid på dygnet är kvällar och mornar absolut hetast. Från runt två timmar innan solen går ner till cirka två timmar efter att solen gått upp, och ja vi fiskar ibland hela nätter i totalt beckmörker.

LETA EFTER HÄRD BOTTEN

Vi söker främst kräftabborren på hårdpartier där vi gör våra egna hårdkurvskartor via Lowrance C-map Genesis Edge. Det kräver en del tid och engagemang men resultatet blir nästintill alltid mycket givande. När vi t ex besöker en ny sjö som vi vet håller mycket kräftor börjar vi alltid med att röra oss fort samtidigt som vi loggar vattnet. Alla de ställen vi tycker är intressanta markerar vi på plottern och fortsätter sökandet. Hemma laddar vi sedan in de

loggade filerna och skapar de kartor vi önskar – med dessa kan vi under nästkommande pass placera oss precis för att optimera vårt fiske. Vi föredrar alltid att börja vår ankring en bit utanför platsen för att sedan röra oss inåt vilket vi enkelt gör med hjälp av plottern. På så vis skrämmer man inte fisken ståendes på och runt partiet vilket många annars missar där man gärna börjar på toppen för att sedan fiska sig utåt. Med en hårdkurvskarta kan du även upptäcka sådana platser du aldrig annars skulle stanna på. För de flesta kännetecknas hård botten av en topografiändring, exempelvis ett grund, men även helt plana, tråkiga bottnar kan innehålla fläckar av hårdare partier – något som man utan en hårdkurvskarta sällan hittar.

BONANZA IN I MÖRKRET

Själv har jag och Manuel fått uppleva ett av vårt hittills bästa fisken efter stor abborre med just denna metod. Under dagen hade vi fiskat varierande med både crankbaits och fisk- och kräftimitationer. Förhållandena var optimala, det var högttryck – något som vi absolut föredrar vid abborrfiske. Antingen ska det vara stabilt eller ökande, vid lågttryck väljer vi oftast att fiska gädda. På dagen hade vi plockat

Gunki Gigant 65F i färgen peacock, ett supertrevligt crankbait som fiskar på 4-5 meter, gärna snabbt hemtaget. Perfekt när man söker pelagisk abborre över större områden.

Ett praktexemplar på hela 1,718 kg fördelat på 50,5 cm – fångad på ett snabbt hemtaget Gunki Gigant.

En magisk kräftabborre som högg strax innan solen gick ned.

mängder av fisk men bara någon enstaka abborre över kilot. Under de sista timmarna bestämde vi oss för att fiska på ett större hårdparti där vinden hade legat på. En optimal botten för kräftor – stenig med mindre partier av mjukbotten. Första ankringen la vi i utkanten för att sedan fiska oss inåt. Solen var precis på väg att gå ner och vi visste att vi hade den hetaste perioden på dygnet framför oss. Inget påslag under första stoppet men när vi närmade oss land krokade Manuel första bättre fisken – en bra bit över kilot. Djupet var då 4 meter ungefär två kastlängder in till land. Vad som följde efter denna fisk var helt enkelt bland det sjukaste vi upplevt. Vi slutade fiska runt klockan 23.00 då vi skulle jobba dagen efter. Men vad gjorde det, vi kunde summera 15 abborrar över kilot, samtliga tagna på kräftimitation och det endast under ett par timmars fiske. Med i båten var även John som stod för turens topp, 49 cm och 1962 gr!

GÄRNA STORA KRÄFTJIGGAR

Hur vi riggar kräftjiggen samt vilket typ vi använder beror på mängder av faktorer. Det gäller att testa olika typer av imitationer och olika sätt att rigga dessa. Vi brukar alltid variera tills vi hittar rätt för dagen. Två imitationer som vi fiskar mycket med och som även kompletterar varandra bra är Gunki Boogie Craw samt Gunki Hourra Craw i storleken 8-10 cm. Helst mörkare färger – svart, brun-aktig eller blå, gärna med insprängt glitter. Den förstnämnda med tunna armar som ger en mycket livlig och oregelbunden rörelse och den andra där klorna innehåller

Kräftimitationen Gunki Hourra Craw offsetriggad med ledad skalle, egenskaper som t ex flytklor ger en mycket lockande rörelse i vattnet.

”Vid skärgårdsfiske är flipping and pitching absolut vanligast för oss då vi här fiskar abborren främst i gräs och över stora områden för att hitta dem.”

Att fiska wobblern snabbt ger för oss oftast bäst utdelning, denna Stockholmsborre på 1,7 kg är ett resultat av detta.

luft vilket gör att kraften alltid ställer sig i en upprätt position när den landar på botten. Detta är precis det en krafta gör när den ska försvara sig vilket vi märkt triggar abborren rejält. Boogie Craw föredrar vi att fiska mer hetsigt samt snabbare och Hourra Craw långsamt, gärna med små rörelser/knyckar över botten. Att använda sig av just kompletterande beten ger dig betydlig större chans att lyckas då abborren från tur till tur sällan vill ha detsamma. Oavsett variant är det annars mycket viktigt att man konstant håller bottenkontakt, att fiska kraft-imitationer i mellanvattnet fungerar bara undantagsvis.

Du kan som nämnt rigga jiggen på olika sätt, antingen med vanlig jiggska, ledad jiggska eller endast viktlos offset-krok. Det som fungerat bäst för oss är ledad jiggska med offset vilket innebär att man sällan får skit på kroken när den dras längst botten samt ges en livlig och oregelbunden gång då betet tillåts sväva mer fritt jämfört en traditionell jiggska. Att även rigga kraften med tungsten kan ge det där lilla extra då detta ger ett speciellt ”klonk” när jiggen slår i hårbotten.

Så, för er som inte ännu testat på att fiska med kraftimitationer – hoppas detta ger er lite inspiration. För det kanske är just denna metod som i slutändan ger dig ditt livs fiske...

FLIPPING AND PITCHING

Nu till metod två, den mycket heta flipping and pitching – som för jänkarna och bassfisket ingår i standardrepertoaren men som absolut minst lika väl går att applicera på våra abborrar.

Metoden innebär aktivt letande med korta och precisa kast – mycket effektiv och väldigt rolig att utföra. Vid skärgårdsfiske är flipping and pitching absolut vanligast för oss då vi här fiskar abborren främst i gräs och över stora områden för att hitta dem. Ibland står de gruppvis i gräset och ibland sporadiskt utspridda. För att optimera detta åker vi konstant med elmotorn för att täcka så mycket yta som möjligt. Här är det viktigt att fiska med olika typer av beten – om jag står med en offsetriggad jigga kör Manuel antingen med ett crankbait eller spinnerbait. När vi väl stöter på fisk stannar vi upp eller ankrar för att se om fler fiskar står i området. Om inget händer efter ett antal kast rör vi oss vidare. Ibland är gräsbältena mer koncentrerade precis

Manuel Fyrestam med två riktiga klossar – båda runt 1,4 kg och fångade på kraftimitation under ett helt magiskt pass där 15 fiskar över kilot fick syna insidan av båten.

Gunki Spinnaker, även mycket likt Illex Crusher. Ett spinnerbait som vi gärna använder som ”searchbait” när vi letar abborre i gräs.

intill vasskanterna. Då vill vi gärna fiska nära och lägga kortare kast precis intill eller strax innanför de första vassstråna för att sedan fiska betet igenom gräsbältet in till båten – hugger fisk stannar vi åter upp. Ibland står de precis intill vasskanten, ibland i gräset och ibland strax utanför gräsbältet. Vi åker även in i mindre kanaler i vassen där det verkligen gäller att kasta korta kast, här krävs det oftast att man fiskar med offset då man annars får hela betet full av vegetation.

När det kommer till att offsetrigga jiggar gäller det att man väljer en jigga som fungerar med offset. Är det en bulkig kropp behöver man helst göra ett snitt i jiggen. Vi föredrar låga profiler eller redan anpassade spårade jiggar. Storlekar på krok beror såklart på storleken på jigga. Men generellt kör vi 8-10 cm beten och då passar 4/0 och 5/0 perfekt.

VARIERA BETESARSENALEN

Som jag nämnde ovan använder vi även spinnerbait en hel del vid fiske efter abborre, främst när vi söker fisken – detta är absolut underskattat. Betet är perfekt som searchbait, vilket man annars ofta pratar om under gäddfiske. Jag kan absolut rekommendera största storleken på Gunkis Spinnaker eller Illex Crusher. Dessa är INTE för stora för abborren och har fångat många bra fiskar. När det kommer till crankbait fiskar vi både med sådana som vi låter slå i botten samt grund- och ytgående. När abborren är bra igång brukar crank oftast vara melodin och de fiskas då mycket snabbt.

Vi använder även denna metod i sjö, särskilt i vatten där vi fiskar intill bryggor och icke naturliga strukturer. Man behöver lägga kasten perfekt vilket kräver att man fiskar nära strukturen där man försöker träffa exakt på ett litet område. För oss kan det ibland bli som en tävling sinsemellan, där båda står i fören och kastar om lott samtidigt som vi rör oss framåt med elmotorn. Så fort en av oss krockar fisk kastar den andra sig på håven eller, om det passar, lyfts fisken in. Det gäller att veta vart man har varandra vid dessa tillfällen. Jag kan lova att det bli hetsigt men riktigt kul.

För att underlätta sökandet efter fisk, efter rätt struktur eller vegetation är ett bra ekolod absolut att föredra. Vi kör alltid med StructureScan/SideScan vilket ger oss denna informationen snabbare än om man enbart kör 2D eller helt utan ekolod.

Så, ut och testa nu. Detta är två metoder som jag kan lova fungerar. 🍷

Gunki Dogora, ett bete som jag använder vid fiske på grundare vatten, simmar 0,5-1,5 m under ytan. Den har en livlig men inte allt för snabb gång.

Gunki Megalon, ett supertrevligt ytbete som jag främst jerkar in. När fisken jagar aktivt i ytan är Megalon en av favoriterna.

Gunki Peps riggad med viktad offset. Den löjliknande formen och dess egenskaper i vattnet gör det till ett givet bete för oss vid fiske i gräs under sensommaren.